

Aloc 575

Sprawozdanie

Komisji szkolnej o wniosku posła X. Senyka i tow. w sprawie pragmatyki służbowej dla nauczycielstwa ludowego.

Wysoki Sejmie!

Uchwałą z dnia 7. października 1908 r. przekazał Wysoki Sejm podpisanej Komisji wniosek posła X. Senyka i tow. o wydanie pragmatyki służbowej dla nauczycieli szkół ludowych.

Wnioskodawca nie ogranicza się do żądania ogólnikowego, lecz pragnie zarazem oznaczyć już treść tej pragmatyki, a przynajmniej chciałby wytknąć jej granice zewnętrzne, które zakresła bardzo szeroko.

Komisya jest przekonaną, że ściślejsze unormowanie stosunków służbowych jest nietylko pożądanem, ale nawet koniecznem i nie ignoruje wcale życzeń, jakie w tym względzie objawia nauczycielstwo.

Nie może jednak Komisya zataić obawy, iż całkowite wypełnienie tych życzeń okaże się niemożliwem. Sfery nauczycielskie bowiem biorą za wzór stosunki prawne stanu sędziowskiego, które formalnie i materalnie są zupełnie odrębne. Komisya nie może i nie chce polemizować z treścią memoriału, który dnia 3. października 1908 r. wniósł naczelny zarząd krajowego związku nauczycielstwa ludowego w Galicyi do Wysokiego Sejmu, ale wspomina o tym memoriale dlatego, iż z niego właśnie ponownie przekonać się można, iż żądania nauczycielstwa wychodzą daleko poza żądania wszystkich innych kategorii służby publicznej autonomicznej i państwowej, tak, iż niełatwo będzie znaleźć formę, któraby, licząc się z tem co możliwe w granicach zasad ustawodawczych, zadowolniła — choćby częściowo — tak daleko posunięte postulaty. Nie może też Komisya pominąć milczeniem tonu, w jakim niejednokrotnie, a zwłaszcza w wymienionym memoriale, postulaty te bywają wyrażane; nawet słuszne postulaty bowiem mogłyby na tem ucierpieć, do czego naturalnie Komisya nie zmierza.

Wśród przedmiotów, które należy w pragmatyce służbowej unormować, wylicza wnioskodawca jawną tabelę kwalifikacyjną, przez co przesądziłoby się już z góry tę sprawę niezwykle trudną, a to samo dotyczy przeniesień ze względów służbowych, których ani i interesie publicznym, ani nawet w interesie samychże nauczycieli bezwzględnie i zupełnie wykluczyć nie można. Komisya więc nie może doradzać takiego przesądzania, lecz mniema przeciwnie, iż dopiero przy pracy nad pragmatyką, przy dokładnem rozpatrywaniu każdego postulatu, może Wydział krajowy wraz z c. k. Radą szkolną krajową dojść do konkretnego określenia podstaw, na których normy odnośne opierać się mają.

Z tego powodu i uznając w zasadzie potrzebę i pożyteczność pragmatyki, wnosi Komisya:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby przystąpiła do ułożenia pragmatyki służbowej dla nauczycieli ludowych. W razie gdyby ułożenie pragmatyki w ramach obowiązujących ustaw okazało się niemożliwem, poleca się Wydziałowi krajowemu, aby w porozumieniu z c. k. Radą szkolną krajową przedłożył na najbliższej sesyi wnioski co do odpowiednich zmian ustawowych.

Temsamem są załatwione petycye L. 1.600, 1.846 i 2.199.

Przewodniczący:

Albin Rayski.

Sprawozdawca:

Halban.